

Zaujímavosti zo zahraničnej literatúry

Správa Americkej spoločnosti pre klinickú onkológiu Cesta k zotaveniu: Poučenie zo skúseností z COVID-u-19 na zlepšenie klinického výskumu a starostlivosti o nádorové ochorenia

American Society of Clinical Oncology Road to Recovery Report: Learning From the COVID-19 Experience to Improve Clinical Research and Cancer Care
Pennell NA, Dillmon M, Levit LA, et al. J Clin Oncol. 2020 Dec 8;JCO2002953. doi: 10.1200/JCO.20.02953. Epub ahead of print.

Onkológia (Bratisl.), 2020;15(6):462

Abstrakt

Nová pandémia koronavírusu a z nej vyplývajúca mimoriadna situácia v oblasti verejného zdravia podnietila urgentné reakcie vo všetkých sektoroch spoločnosti vrátane hospodárskych, sociálnych a zdravotníckych opatrení zameraných na ochranu bezpečnosti pacientov a zdravotníckych pracovníkov a na zmiernenie narušenia starostlivosti. Účinnosť týchto opatrení ponúka príležitosť zamyslieť sa nad tým, či by sa mali predpandemické postupy poskytovania starostlivosti a výskumné postupy natrvalo zmeniť tak, aby umožňovali efektívnejšiu a dostupnejšiu starostlivosť o nádorové ochorenia a klinický výskum do budúcnosti. Budúce postupy a prax po pandémii COVID-19 by mali zahŕňať informácie o objavujúcich sa údajoch a poznatkoch získaných zo skúseností pacientov, lekárov, tímov starostlivosti, zdravotných systémov, výskumných pracovníkov a sponzorov výskumu. ASCO zostavilo *Riadiacu skupinu pre poskytovanie starostlivosti o nádorové ochorenia a výskum v prostredí po pandémii*, aby vyhodnotila prispôsobenie sa v poskytovaní starostlivosti, výskumných postupoch a v regulačnom dohľade, ktoré boli urobené v reakcii na pandémiu a aby odporučila postup vpred, keď pandémia ustúpi. Do Riadiacej skupiny patrili dve multidisciplinárne pracovné skupiny: Pracovná skupina pre výskum a Pracovná skupina pre poskytovanie

starostlivosti o nádorové ochorenia. Predstavujeme odporúčania ASCO týkajúce sa modifikácie predpandemických stratégií a postupov na zlepšenie prístupu pacientov k vysokokvalitnej starostlivosti o nádorové ochorenia a príležitosti na účasť vo výskume a na zabezpečenie pokračujúcej spokojnosti pacientov s nádorovými ochoreniami, ich poskytovateľov starostlivosti a pracovníkov v onkológii.

Komentár

Nič netrvá večne a všetko zlé je na niečo dobré. Platí to aj pre dnešnú „éru korony“. Koncom roka sa objavilo v odbornej literatúre viacero článkov zaoberajúcich sa otázkou, ako zmenia skúsenosti z pandémie prácu v onkológii – od klinického výskumu až po každodennú starostlivosť o onkologicky chorých (1–3). Podrobný a zaujímavý je pohľad ASCO (1). Je zameraný na dve oblasti: klinický výskum a poskytovanie onkologickej starostlivosti. Medzi ciele v oblasti klinického výskumu patrí: dosiahnuteľnosť účasti pre pacienta, príkladom zmien, ktoré by mali pokračovať: zvýšená flexibilita v študijných postupoch, zvýšenie počtu aktivít, ktoré môžu byť vykonané na diaľku vrátane vyšetrenia pacienta a jeho podpisu, akceptovanie vyšetrení lokálnych laboratórií, ak sú certifikované, kontroly a edukácia na diaľku, požiadavka na zmiernenie administratívnej a kontrolnej záťaže na výskumných

pracoviskách, atď. Medzi ciele v oblasti poskytovania onkologickej starostlivosti patria: podpora rovnosti v dostupnosti vysokokvalitnej onkologickej starostlivosti, na celoštátnej úrovni by malo dôjsť k jej zvýšeniu a nie k jej „inhibícii“, jednotlivé štáty by nemali obmedziť zdroje na financovanie cez MEDICARE, domáce podávanie cytostatickej chemoterapie vo forme infúzií by malo byť striktno obmedzené na výnimočné prípady – aktuálna flexibilita by tu mala byť obmedzená, pozornosť musí byť venovaná náboru a udržaniu pracovníkov v zdravotníctve, atď. Zaujímavé čítanie a zvlášť v oblasti zlepšenia starostlivosti o pacientov je inšpiratívne aj pre iné odborné spoločnosti a určite aj pre Slovenskú onkologickú spoločnosť.

Literatúra

1. Pennell NA, Dillmon M, Levit LA, et al. American Society of Clinical Oncology Road to Recovery Report: Learning From the COVID-19 Experience to Improve Clinical Research and Cancer Care J Clin Oncol. 2020; Dec 8: JCO2002953. doi: 10.1200/JCO.20.02953. Epub ahead of print.
2. Lorusso D, Ray-Coquard I, Oaknin A, Banerjee S. Clinical research disruption in the post-COVID-19 era: will the pandemic lead to change? ESMO Open. 2020;5(5):e000924.
3. Bailey C, Black JRM, Swanton C. Cancer Research: The Lessons to Learn from COVID-19. Cancer Discov. 2020;10(9):1263-1266.

Doc. MUDr. Peter Beržinec, CSc.

Onkologické oddelenie
Špecializovaná nemocnica sv.
Svorada Zobor
Kláštorská 134, 949 88 Nitra
berzinec@snzobor.sk

